

Monnickendam, 27 januari 2026

Raadsnummer: 198-177
Zaaknummer: 119131

Portefeuillehouder: Astrid Van de Weijenberg
Contact via: Afdeling Realisatie

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: Budgetrecht - kredieten

Aan de Raad

Onderwerp: financiering onderwijshuisvestingsplan 2026 – ten behoeve van De Rietlanden en De Overhaal

Voorstel

Te besluiten:

1. Het krediet van € 5.000.000,- te splitsen in € 400.000,- in 2026 voor een voorbereidingskrediet (om de voorbereiding te kunnen doen in 2026 en 2027) en € 4.600.000,- voor de nieuwbouw De Rietlanden.
2. Het krediet van € 5.000.000,- in 2027 te laten vervallen en te vervangen door een krediet van € 4.600.000,- in 2028.
3. De raad vragen een eenmalig bedrag beschikbaar te stellen van € 30.000,- in 2026 voor voorbereiding van een mogelijke uitbreiding van De Overhaal.

Inleiding

De gemeente heeft zorgplicht voor o.a. vervangende nieuwbouw en uitbreiding van onderwijshuisvesting. Voor 1 februari 2025 hebben twee schoolbesturen deze aanvragen ingediend welke onderdeel zijn van deze aanvraag binnen het onderwijshuisvestingsprogramma.

- Bouwvoorbereiding uitbreiding van De Rietlanden.
- Voorbereiding van een mogelijke uitbreiding van De Overhaal.

De aanvragen zijn in eerste instantie concept beoordeeld. Deze beoordeling is gedeeld met de aanvrager. Vervolgens is er Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd, waarin alle schoolbesturen hun zienswijze op de beoordeling konden geven. Er waren geen zienswijzen.

Argumenten

1. *De bouwvoorbereiding van De Rietlanden is noodzakelijk en past binnen de criteria*

De technische staat van het schoolgebouw en de gymzaal is zodanig dat vervangende nieuwbouw noodzakelijk is. Voor de beoordeling is gebruik gemaakt van bijlage I, deel A, artikel A2 van de verordening. Het besluit tot vervangende nieuwbouw is genomen met het Integraal Huisvestingsplan 2021-2037 (IHP), afgerond in 2021. In het IHP is gepland vervangende nieuwbouw voor De Rietlanden in 2028 op te leveren. Het past daarbij om in 2026 met de bouwvoorbereiding te starten, ook conform planning in het IHP 2021-2037. Hiervoor is een bedrag van € 400.000,- geraamd. In de voorbereiding worden de aandachtspunten mogelijkheden gymzaal, maatschappelijke voorzieningen, kinderopvang en combinatie met woningbouw meegenomen.

2. Voorbereiding van een mogelijke uitbreiding van De Overhaal is noodzakelijk en past binnen de criteria

De Overhaal is de school voor Zuiderwoude en omgeving. De opbouw van leerlingen van De Overhaal is anders dan bij andere scholen. De Overhaal slaagt om leerlingen te laten opbloeien die elders vastlopen. Bij deze school stromen veel leerlingen in latere leerjaren in. Dit is een unieke situatie voor prognosemakers, die gewend zijn om een daling van het aantal leerlingen te prognosticeren als de onderbouw kleiner is dan de bovenbouw. De Overhaal heeft al langere tijd een tekort aan ruimte. Alleen was het lastig aantonen dat dit tekort 4 of 15 jaar zou blijven bestaan. De stabiele situatie en de grotere bovenbouw zijn aangetoond aan de hand van een beeld van de ontwikkeling in de afgelopen jaren (zie bijlage 2 'Leerlingen De Overhaal de afgelopen jaren'). Voor deze beoordeling is gebruik gemaakt van bijlage I, deel A, artikel A2 van de verordening.

Kanttekeningen

1. Leerlingenaantallen en kwaliteit kunnen afwijken.

Voor beide projecten geldt dat leerlingenaantallen nog kunnen zorgen voor afwijkende omvang. Op 1 oktober 2025 telt De Rietlanden 71 leerlingen, wat lager is dan de drempel van 100 leerlingen. Hierop wordt de bouwvoorbereiding nu toegekend. Woningbouw in Marken kan nog tot stijging van leerlingen leiden. Het bepalen van de definitieve omvang van het schoolgebouw maakt onderdeel uit van de bouwvoorbereiding en zal eind 2026 worden vastgesteld. De woningbouw op Marken wordt verwerkt in de nog op te stellen leerlingenprognose 2026. Ook voor De Overhaal zal een tussentijdse beoordeling worden gehouden van het leerlingenaantal tijdens de bouwvoorbereiding. De procedure hiervoor maakt onderdeel uit van de verordening.

2. De uitbreiding van De Overhaal is nog niet voorzien in het IHP en de begroting.

In het herijkte IHP wordt een besluit opgenomen over het al dan niet uitbreiden van de Overhaal. Voor De Overhaal geldt dat het gebouw dateert uit 1974. In het huidige IHP is de aanname opgenomen dat het aantal leerlingen afneemt totdat sluiting onvermijdelijk is. Nu dit niet de praktijk is, is de vraag wat het perspectief is voor dit gebouw. In het nog te actualiseren IHP zal een afweging moeten worden gemaakt. Het opstellen en vaststellen van het IHP en de voorbereiding van de uitbreiding van de Overhaal lopen parallel, zowel qua planvorming als wat betreft de financiële dekking.

Financiële toelichting

De bedragen zijn tot stand gekomen conform artikel 4 van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Waterland 2021: *De vergoeding voor een voorbereidingskrediet als bedoeld in artikel 3 wordt vastgesteld op 8 procent van het geraamde investeringsbedrag.*

Het financiële besluit voor De Rietlanden bestaat voornamelijk over het beschikbaar maken van krediet. In de begroting staat nu het geraamd krediet (€ 5.000.000,-) voor De Rietlanden als bedrag om uit te geven in één jaar. De praktijk is dat het bouwen van een schoolgebouw minimaal 4 jaar duurt en dat de uitgaven dus ook over minimaal 4 jaar zijn verspreid. Met een kaderstellende 8% voorbereidingskrediet vragen we nu €400.000,- ter beschikking te stellen. We vragen dit nu, omdat 3 jaar tijd van programma van eisen tot oplevering in 2028 eigenlijk al heel kort is. Het schoolbestuur maakt nu de eerste kosten voor het project, waaronder inhuur van een projectleider en een architect. We vragen conform de verordening de volledige 8% voorbereidingskrediet, wetende dat we deze gefaseerd gaan uitbetalen. In de praktijk zal de betaling aan het schoolbestuur waarschijnlijk over gelijkwaardige delen in 2026 en 2027 worden verdeeld.

Het volgende krediet te voteren			
Omschrijving	Bedrag	Jaar	Afschrijvingstermijn (aant. jaren)
Nieuwbouw Rietlanden	-5.000.000	2027	40
Vorbereidingskrediet Rietlanden	400.000	2026	5
Nieuwbouw Rietlanden	4.600.000	2028	40

Voor De Overhaal is nog geen krediet beschikbaar voor eventuele uitbreiding. Het gaat om gaat om voorbereiding van een mogelijke uitbreiding en hiervoor is een eenmalige uitgaven van € 30.000,- nodig die voorlopig ten laste komt van de exploitatie. We stellen voor dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve.

De meerjarenbegroting 2026-2029 als volgt te wijzigen						
Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Baten/ lasten	Mutatie			
			2026	2027	2028	2029
3.01	Onderwijs	Lasten	30.000	0	-45.000	70.000
5.04	Saldo van financieringsfunctie	Lasten	6.540	-68.670	-75.210	4.087

Duurzaamheid

Bij de raming van de vervangende nieuwbouw van De Rietlanden is rekening gehouden met de minimale duurzaamheidseisen die gesteld worden aan onderwijshuisvesting. Met de raming is rekening gehouden met een energieneutraal gebouw en klasse B voor luchtkwaliteit. Wettelijke eisen aan onderdelen van verduurzaming als ook de visie van de gemeente hierop zijn aan veranderingen onderhevig. Als onderdeel van het nog op te stellen Integraal Huisvestingsplan onderwijs zal het College over de gewenste kwaliteit een overweging maken.

Communicatie

De betrokken schoolbesturen worden geïnformeerd over het besluit.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Concepttraadsbesluit
2. Leerlingen De Overhaal afgelopen jaren